

Vakcīna pret koronavīrusu

– Spikevax (Moderna)

Informācija tiem, kas saņēmuši piedāvājumu vakcinēties ar šo vakcīnu

Jaunais koronavīruss izraisa elpceļu saslimšanu. Daudzi izslimo asimptomātiski vai ar viegliem simptomiem, taču dažiem tas izraisa smagu saslimšanu. Gados vecākiem cilvēkiem un tiem, kam ir noteiktas citas iepriekšējas saslimšanas, ir vislielākais smagas saslimšanas vai nāves risks. Vakcīna pret koronavīrusu aizsargā pret saslimšanu ar koronavīrusu. Galvenais mērķis ir nosargāt dzīvību un veselību.

Kas var vakcinēties pret koronavīrusu?

Šis piedāvājums valsts vakcinācijas programmas ietvaros attiecas uz personām, kuras uzturas Norvēģijā. Vakcinēšanās ir bez maksas un brīvprātīga.

Kur es varu saņemt vakcīnu?

Skatiet savas pašvaldības mājaslapā pieejamo informāciju par to, kam, kādā veidā un kur tiek piedāvāta vakcīna.

Kā noris vakcinēšana

Vakcīna tiek ievadīta augšdelmā. Pirms vakcinēšanās jums vaicās, vai esat vesels, kā arī, vai jums ir bijušas reakcijas uz citām agrāk saņemtām vakcīnām. Noteikti informējiet, ja esat izslimojis COVID-19, esat stāvoklī, jums ir alerģijas, ja lietojat medikamentus vai ja ir citas veselības problēmas. Ievērojiet jūsu grupai noteiktās vadlīnijas attiecībā uz devu skaitu un intervālu starp devām. Vakcinācijas centrā strādājošie jums palīdzēs ar šo informāciju. Svarīgi saņemt devas norādītajā laikā. Vakcinēšana parasti tiek atlikta, ja ir akūta saslimšana un temperatūra augstāka par 38 grādiem. Pēc vakcinēšanas jums būs jāuzgaida vakcinēšanas vietā vismaz 20 minūtes.

Kā šī vakcīna darbojas?

Vakcīna satur tipisko koronavīrusa izaugumu aprakstu (RNS ziņotājs). Saņemot vakcīnu, jūsu organisms veido šo izaugumu kopijas, kuras nav bīstamas un uz kurām imūnsistēma var trenēties. Tādējādi organisms mācās atpazīt un aizsargāt sevi pret īsto koronavīrusu inficēšanās gadījumā. Vakcīnas RNS ziņotājs organismā ātri sadalās un neietekmē ģenētisko materiālu.

Vakcīna nesatur dzīvu vīrusu un nevar izraisīt inficēšanos ar koronavīrusu. Vakcīna pret koronavīrusu darbojas profilaktiski. Tā nespēj ārstēt koronavīrusa izraisītu saslimšanu tiem, kas jau ir saslimuši.

Šāda veida vakcīnas nav iepriekš izmantotas cilvēku vakcinēšanai pret infekcijas slimībām, taču tehnoloģija ir pazīstama un tiek izmantota vēža ārstēšanai.

Cik iedarbīga ir vakcīna?

Vakcīna aizsargā pret koronavīrusa izraisīto saslimšanu. Gan pēc pirmās, gan pēc otrās devas izstrādājas augsta līmeņa aizsardzība pret *smagu* slimības gaitu. Lai izstrādātos laba aizsardzība pret *inficēšanos* ar koronavīrusu, ir nepieciešamas divas devas. Pagaidām mēs nezinām, cik ilgi imunitāte saglabāsies. Ja tā laika gaitā mazināsies, var būt jāievada atjaunojoša deva. Vakcīna pilnībā neaptur tālāku infekcijas izplatīšanos. Tādēļ ir svarīgi joprojām ievērot spēkā esošos infekcijas kontroles noteikumus.

Blaknes

Lielākajā daļā gadījumu blaknes parādās jau pirmajās dienās pēc vakcinācijas. No vakcīnas pret koronavīrusu mēdz būt vairāk blaknes nekā no citām vakcīnām. Simptomi lielākoties ir nelieli līdz vidēji un pāriet dažu dienu laikā, taču dažiem mēdz būt spēcīgāki simptomi. Nereti jauniem cilvēkiem ir izteiktākas blaknes nekā gados vecākiem.

Lielākā daļa vakcinēto izjūt sāpes un ir uztūkums dūriena vietā. Citas izplatītākās blaknes ir nogurums, galvassāpes, sāpes muskuļos un locītavās, drebuļi, nelabums/vemšana, pietūkuši un jutīgi limfmezgli padusēs un paaugstināta temperatūra. Šīs blaknes ir izplatītākas pēc otrās devas.

Nopietnas blaknes rodas retos gadījumos. Starp šādām retām blaknēm minams sirds muskuļa iekaisums (miokardīts) un sirds somiņas iekaisums (perikardīts). Šīs blaknes parasti rodas pēc otrās devas un lielākoties jauniešu vai gados jaunu pieaugušo vidū. Šādas retās blaknes, piemēram, smagas alerģiskas reakcijas un sirds iekaisums, ir ārstējamas. Mēs nevaram izslēgt līdz šim nezināmas retas blaknes, kā arī blaknes, kas var parādīties ilgākā laika periodā pēc vakcinācijas.

Kā rīkoties, ja man parādās blaknes?

Ja izjūtat negaidītus, spēcīgus vai ilgstošus simptomus, sazinieties ar ārstu vai citu veselības aprūpes speciālistu to izvērtēšanai un konsultācijām. Šādi jārikojas neatkarīgi no tā, vai, jūsu prāt, simptomi radušies dēļ vakcīnas vai citu iemeslu dēļ. Veselības aprūpes speciālistiem ir pienākums informēt par nopietnām vai nezināmām reakcijām, kuras, viņu prāt, izraisījusi vakcīna. Jūs arī varat pats informēt, atsūtot ziņojumu vietnē helsenorge.no

Nosacījuma apstiprinājums

Šī vakcīna pret koronavīrusu ir testēta apjomīgos pētījumos, kuru ietvaros vairāki tūkstoši personu saņēma vakcīnu. Pētījumi veikti tāpat kā citām vakcīnām, taču novērojumu periods ir saīsināts. Zāļu aģentūras ir piešķirušas vakcīnai nosacījuma apstiprinājumu. Tas nozīmē, ka ir pietiekami daudz informācijas, lai uzskatītu, ka vakcīnas sniegtais ieguvums pārsniedz riskus, taču vakcīnas ražotājam joprojām ir jāturpina pētījumi un nepārtraukti jāsniedz zāļu aģentūrām jaunākā informācija.

Kādas vakcīnas esmu saņēmis?

Kad saņemsiet vakcīnu pret koronavīrusu, tas tiks reģistrēts Valsts vakcinācijas reģistrā SYSVAK. Vairāk informācijas vietnē helsenorge.no

Vēlaties uzzināt vairāk?

Vaicājiet savam ārstam, personām, kuras jūs vakcinēja, vai citiem veselības aprūpes speciālistiem. Skatiet arī *Folkehelseinstituttet* tīmekļa vietni: <https://www.fhi.no/kvp>